

La coalició liderada pel PCE es prepara per al 2000

Tots els camins d'Esquerra Unida

Els canvis als Països de l'Est i el colp de timó que Occhetto ha proporcionat al PCI han passat al si d'Izquierda Unida. Un debat on els ex-membres d'Esquerra Socialista són protagonistes.

La crisi als països de l'Est i el recent congrés del Partit Comunista Italià a Bolonya han trasbalsat profundament els comunistes espanyols i han introduït en la coalició que apadrinen, Izquierda Unida, un debat que ja està avançat en altres països d'Europa: quins són els camins de renovació de l'esquerra autoritària, i si ha de fer-se taula rasa del passat i tornar a la Internacional Socialista, de la qual van eixir Lenin i els seus després de la revolució bolxevic.

En el debat obert en l'esquerra no integrada en el PSOE cal distingir dos grups diferenciats. D'una part el PCE, amb els seus corrents no organitzats però radicalment enfrontats des de fa uns anys, i on la caiguda del sistema imperant als països de l'Est ha produït la confusió ideològica més completa. De l'altra, els aliats del PCE en Izquierda Unida, pràcticament procedents tots del PSOE, els quals observen com, rere la seua fugida i per les circumstàncies internacionals, s'està revaloritzant l'estratègia socialdemòcrata moderada, la Internacional Socialista i el mateix liderat de Felipe González, en clar ascens arreu del món. En el PCE, que ja havia iniciat un procés de debat intern per a portar endavant una reorganització que donara tot el protagonisme a EU, tot i conservar per als comunistes la direcció de l'estratègia dels petits partits aliats, l'acceleració del procés italià de canvi els ha obligat a aturar-se i a esperar la vinguda dels nous vents.

LES VELLES FAMÍLIES

En aquest moment, dins del PCE es mantenen tres vells grups: prosoviètics, procedents de l'efímer intent d'Ignacio Gallego de formar un altre partit, els catalans, que tenen criteris propis i marquen diferències al respecte a la direcció

tot i compartir els criteris generals i l'aparell que dirigeix Julio Anguita, el qual és més renovador de paraula que de fets. Sobre tots ells ha predominat, fins ara, una línia de confrontació amb el PSOE i el govern que, no obstant, era discutida pels quadros mitjans, més propers a Santiago Carrillo o Enrique Curiel, encara que no han pres la decisió d'anar-se'n amb l'ex-secretari general, que no ofereix un projecte sòlid, ni precipitar l'acostament al PSOE que ha protagonitzat l'ex-diputat comunista i un grup qualificat d'ex-dirigents comunistes.

Per als comunistes, allò més important és que, de colp i volta, s'han acabat els punts de referència, tant per lloar un sistema com per criticar-lo. Si fins ara les diferents faccions internes de les diverses organitzacions comunistes espanyoles es diferenciaven pel seu grau d'identificació amb el stalinisme, la revisió radical del sistema, rebutjat pels ciutadans, repudiat pels seus dirigents i qüestionat per tots fins al punt que els responsables han hagut de fugir de la denominació comunista com a recurs extrem per a salvar els seus interessos i fins i tot la vida, ha acabat amb el precari equilibri interior.

Ha estat patètic veure que Julio Anguita afirmava que no estava la solució en la tornada dels comunistes a la Internacional Socialista, que qualificà de vella, tot advocant per una nova estructura intermèdia entre socialistes i comunistes, en el que semblaria una reedició de la famosa i efímera II Internacional i Mitja que alguns socialistes alemanys volgueren redreçar entre les dues guerres mundials, mentre que dos dels seus homes de confiança aprofitaven precisament el congrés dels comunistes italians per a sondejar els convidats del PSOE i proposar-los obrir converses discretes.

BOLONYA COM A ESPILL

Però és justament en EU on s'està produint un autèntic terratrèmol polític. Esquerra Unida ha quedat esquinçada per la situació d'accelerat canvi del comunisme als països occidentals. La iniciativa del secretari general dels comunistes italians, Achille Occhetto, de sol·licitar formalment una entesa amb els socialistes i l'ingrés en la Internacional Socialista ha provocat importants divisions internes en discutir, el passat diumenge 11 de març, la situació creada pel tomb del més important partit comunista de l'occident democràtic i com concretar el camí cap a una nova esquerra on la cultura autoritària reste guardada sota set claus.

Els fenòmens assenyalats han creat en Esquerra Unida un reagrupament encara més intens entre els aliats del PCE que provenen del socialisme democràtic. Si abans ja aspiraven a dirigir la coalició tot desplaçant els dirigents comunistes, ara addueixen raons d'ètica, estètica i racionalitat política per a reclamar el màxim protagonisme al capdavant de la coalició d'esquerres. Pablo Castellanos i Alonso Puerta creuen que ha arribat el moment de reemplaçar Anguita i Sartorius i, com que la renovació del comunisme europeu està fent-se en nom del socialisme democràtic, ¿qui més autoritzat que ells per a representar la nova estratègia de l'esquerra ubicada fora de l'autoritat de l'executiva que dirigeix Felipe González?

EL DRAMA DE PABLO CASTELLANO

Però hi ha altres raons perquè els diputats i dirigents d'EU que arribaren des del PSOE vulguen col·locar-se al capda-

Julio Anguita, més renovador de paraula que de fets. A la dreta, Pablo Castellano intenta tornar al socialisme democràtic.

vant de la coalició. Tant Pablo Castellano com Alonso Puerta han començat a entreveure la possibilitat paradoxal, i amarga, que els fets els porten de nou a la disciplina del PSOE, d'on van eixir amb escàndol, acusacions de caducitat i suggerència de corrupcions múltiples de les quals mai han aportat proves. Aquesta dramàtica situació ha fet reaccionar els dos ex-dirigents del PSOE i tractar d'aprofitar la discussió sobre la Interna-

cional Socialista per a resituar-se.

POSSIBLE TORNADA AL PSOE

Els són els que més passionalment han donat suport a la sol·licitud d'integrar EU en la II Internacional, o almenys que se'ls admeta com a observadors, perquè per a ells representa recuperar vells contactes internacionals,

guanyar un nou fòrum des d'on negociar en una millor posició amb els seus ex-companys socialistes i que la previsible tornada al PSOE no sigui humiliant. En qualsevol cas, el més important és que, des del programa 2000 o des dels aires que arriben d'Itàlia, el conjunt de l'esquerra espanyola es troba repensant el futur, i això sempre és saludable.

Julio Trujillo